

Posttidning B

Skånska Luftvärnskårens Kamratförening
Nils Ahlins gata 19
271 39 Ystad

PORTO
BETALT

Men danskarna hade inte gett upp hoppet om Skåne utan 30 år senare (1710) kom de tillbaka.

Segeffesten, slottet, och kungshuset Kung Kristian V, hade "tagit in" med sin närmaste stab på Svenstorp Slott. Kungen ägnade stora omsorger åt den kommande segern i stället för att förbereda sig för striden. Kungen logerade i ett rum beläget i bottenvåningen av den s.k. karnapbyggnaden. På bilden syns denna utbyggnad på slottet. Alla i den danska ledningen trodde på dansk seger, varför Kristian V lät kökschefen på slottet förbereda en segeffest som skulle avnjutas när svensken var slagen.

Men planerna gick om intet. Kristian V fick hastigt lämna sitt läger på Svenstorp och därmed den beställda segeffestmåltiden. Den tragikomiska avslutningen av det blodiga slaget vid Lund blev att den svenske kungen Karl XI tog in på Svenstorp och övertog inte bara Kristian V:s övernattningsrum, utan även hans förbeställda segeffestmåltid. Kristian V bodde på slottet natten före slaget den 4 december 1676. Karl XI bodde natten efter slaget hos biskopen i Lund, Peder Winstrup i Kungshuset i Lund, medan Kristian V satt sig i säkerhet i Landskrona. Den 6 december flyttade Karl XI sitt högkvarter till Svenstorp och övertog det så kallade kungarummet, där Kristian V hade bott två nätter tidigare. De båda kungarnas porträtt hänger idag i kungarummet på slottet, som de två monarkerna sov i, dock inte samma natt.

Svenstorp slott är beläget c:a 6 km norr om Lund. Slottet är det mest representativa, bland de skånska slotten, för den danska byggnadsstil som brukar kallas Kristian IV:s renässans. Danmark var det ledande kulturlandet i Norden, tidsmässigt från 1500- talets mitt och c:a 80 år framåt.

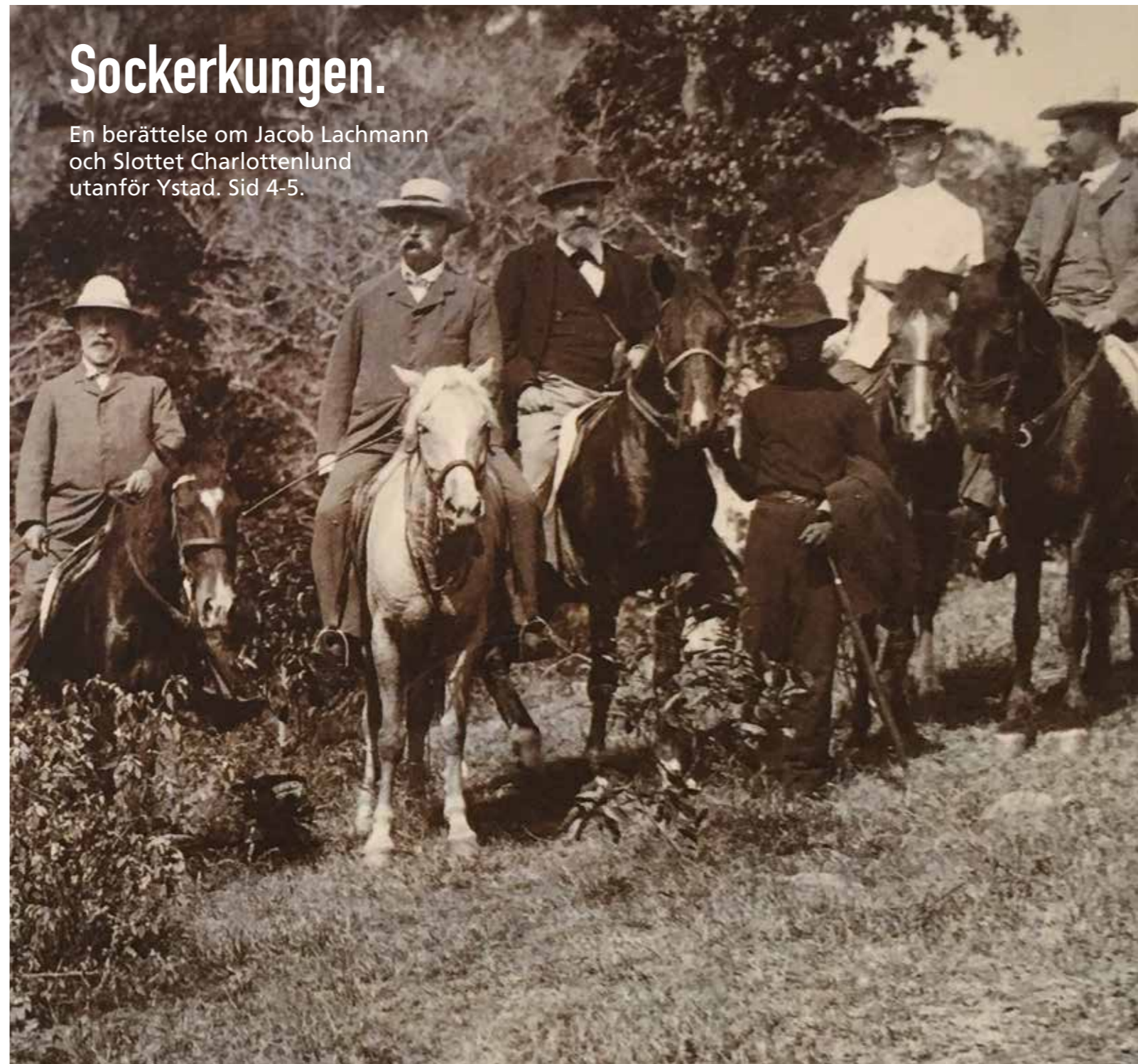
Idag är Svenstorp tillsammans med Björnstorp (på Romelåsen) lantegendomar, en av de största skånska lantegendomarna. Svenstorp är ett fidiekomiss. Fidiekomissarie är, efter ett regeringsbeslut 2006 om förlängning av fidiekomisset en generation, friherre Nils Gyllenkrok.

*"Her ligger kecke mend,
hvis been och blod er
blandet
Iblandt hinanden,
saa at ingen siger andet
End de er aff een slect, de
var oc aff een troe
Dog kunde de med fred ey
hos hinanden boe!"*

Socketkungen.

En berättelse om Jacob Lachmann och Slottet Charlottenlund utanför Ystad. Sid 4-5.

Skånska Luftvärnskårens Kamratförenings styrelse

Organisationsnr 802443-9559
Medlemmar 562 (2020-01-01)

Ordförande Thomas Lantz
0709 47 77 99/ thomaslantz17@gmail.com
Vice ordförande Bengt Jansson
070 271 44 71/ / bb.jansson@telia.com
registret@lv4.org/ lvfyringen@lv4.org
Skattmästare Lars Oddshammar
0734 13 16 83 larsoddshammar@gmail.com
Bankgiro 179-6275
Sekreterare Roland Jostrup
roland@jostrup.se
Ledamot Inga Berggren
0707 88 40 49/ ingaberggren@telia.com
Ledamot Lars Persson
070 519 39 82/ larsrevinge.persson@gmail.com
Webbmaster Curt Hansson/ curt.hansson@kopingebro.com

Veteranstöd vakant
Materieförvaltare Claes Malmberg
Claesmalmberg321@gmail.com
Museiintendent Lars Noretöft
Lars.noretöft@hotmail.com

Lv FYRINGEN
Nils Ahlins Gata 19
271 39 YSTAD
Ansvarig utgivare Thomas Lantz
Redaktör Bengt Jansson

Grafisk Design Kreatören i Grönt AB
Tryck Ystad Tryck AB

Sidan 6:

Sockerkungen
Jacob Lachmann

Socker – Sockerbruk –
”från ingenting till många till ett enda”

Sidan 14-15:

Resekrönika 2

Resekrönika - det mytomspunna
Fjärran Östern breder ut sig

Sidan 4-5:

Trettondeaftonkonsert 2021
i år på ett annorlunda vis

Tisdagen den 5 januari 2021 var det dags
för traditionsenlig Trettondeaftonskon-
sert, men inte på det traditionella viset.

Sidan 10-11:

Vem är det som
pryder graven?

Sergeanten, bombaren och
navigatorn var Colin Fredrick Chambers.
Chambers hamnade i vattnet

Årsberättelse

Årsberättelse för Skånska Luftvärnskårens
Kamratförening/
Lv4 Kamratförening 2020-01-01--2020-12-31

Årets verksamhet

Trettondedagsaftonskonserten inledde verksamhetsåret traditionsenligt med Marinens Musikkår på Ystads Teater. Musikkåren dirigerades av Christoffer Nobin. Sopranen Teresia Bokor förgyllde kvällen med härlig sång. Många kamrater hade hörsammat inbjudan och fanns på plats. Efter konserten intogs en smakfull buffé i glada kamraters sällskap!

Efter detta blev resten av året en enda stor kamp mot pandemin som helt och hållet lamslog all planerad verksamhet. Årsmötet sköts på framtiden, och någon utflykt i Kamratföreningens regi blev inte av. Det uppskattade ”Årtor & Berättelser” har också pausats, för att tidigast återkomma under 2021. Likaså blev den traditionsenliga höstteatern inställd.

Inga möten i Halmstad vid Luftvärnsregementet har genomförts. Luftvärnsregementet har från den 6 november 2020 ny chef, överste Mikael Beck. Kamratföreningen representerades vid chefsbytet av vårt standar.

Styrelsen har haft några styrelsemöten, samt en kortare planering för 2021 har genomförts.

Lv-FYRINGEN, har utkommit med två dubbelnummer. Vi har haft utökat antal sidor i ”Luftvärnsregementets KAMRATER” som ges ut till alla medlemmar.

Facebookgruppen hade vid årets slut ca. 250 medlemmar. Det är en mötesplats för värnpliktiga, befäl och civilanställda som minns tillsammans.

Årets resultat är 21.000 kr.

Kamratföreningens medlemsantal uppgick vid årsslutet till 544 medlemmar. Medlemsavgiften har varit oförändrad 500 kronor för ständigt medlemskap.

Ystad 2021-02-22

ORDFÖRÄNDEN HAR ORDET:

Kära vänner!

Det blev ett märkligt år 2020, som vi lämnade bakom oss.

Vi lärde oss att avstå från att träffa andra människor och de få man träffade skulle man hålla på 2 meters avstånd. Vi fick hälsa med armbågen och tvätta händerna i tid och otid. Att besöka en restaurang, teater eller bio kom att höra till ovanligheter. Att resa blev nästan en omöjlighet. Många av oss har mist en anhörig eller vän i sviterna av Corona.

Dessvärre är inledningen på 2021 inte bättre utan känns snarare som ännu sämre. Trettonaftonskonserten fick ställa om när Marinens Musikkår inte kunde komma till Ystad och det var inte heller med en publik fler än 8 personer. Istället blev det en videosänd kammarversion på nätet, som följdes av fler än vad som normalt brukar närvara på Ystads teater.

Men inget ont som inte har något gott med sig. Men svenska folket började umgås utomhus i naturen. Det blev trängsel kring grillplatser och fritidsutrustningar har gått åt om smör i sol.

Bensinräkningen har väl aldrig varit så liten liksom nöjeskontot.

För egen del firade vi barnbarnens födelsedagar vi vid någon grillplats i skogen och julafton blev en kall historia på altanen.

Även om vi är trötta på det nu så finns det ett ljus i tunneln. Under våren fram mot sommaren kommer vi att vaccineras och sen kan livet återgå i mer normal omfattning om än annorlunda. För vi har ju även lärt oss att handla på nätet och ha möten via videolänk på nätet. Men också att ta vara på tiden tillsammans med våra nära och kära. Svårigheterna till trots, måste vi uppfylla det formella i föreningen. Vi beslöt för ett år sedan att avvakta med årsmötet 2020 i hopp om att det skulle kunna genomföras under hösten men det var inte möjligt. Styrelsen tycker inte vi skall avvakta ytterligare utan kommer genomföra såväl 2020 års som 2021 årsmöte som ett videomöte. Inbjudan kommer med epost och på hemsidan.

Det är nu 75 år sedan kårens första chef Överste Ernst Jakobsson tog initiativet till att bilda en kamratförening. Detta har vi för avsikt att fira med pompa och ståt i höst om pandemiläget så tillåter.

Jag känner att efter allt elände har vi ett stort behov av att träffas och glädjas.

Tills vi ses – fortsatt vara försiktig och håll ut!
Thomas

Lv4 Flyttar till
Husie juni 1944.

Ur innehållet i nästa nummer som kommer medio september 2020:

- ✓ ”Dansk kamp om Skånelandet”
- ✓ Vem skapade våra kaserner?
- ✓ Aktualiteter m.m.

Trettondeaf- ton- konsert 2021 i år på ett annorlunda vis

Text: Bengt Jansson / Foto: Marinens Musikkår

*Tisdagen den 5 januari 2021 var det dags för traditionsenlig Trettondeaftonskonsert, men inte på det traditionella viset. Corona gjorde dock att traditionen ej kunde upprätthållas. Vi kan inte träffas och njuta av musik o mat utan får njuta av det hemma. Marinens Musikkår har de senaste 25 åren inlett året med en festaf-
tonskonsert på Ystad Teater. Under ledning av Musikkårens musikdirektör Alexander Hansson genomfördes ett något kortare program.*

Konferencier var Anders Johansson och han lotsade tittarna genom programmet på ett föredömligt sätt. Anders nämnde att Musikkåren under normala år brukar genomföra konserten på Ystad teater för Lv 4 Kamratförening. På grund av pandemin genomfördes konserten av en oktett bestående av 11 av kårens duktiga musiker.

Konserten inleddes med Overtyren till Figaros bröllop av Wolfgang Amadeus Mozart, sedan introducerade konferencieren Anders Johansson nästa stycke Overtyren till "Läderlappen" av Johann Strauss d.y. Därefter blev det tid för champagne då musikkåren framförde H C Lumbyes Champagnegalopp där dirigenten Alexander Hansson hade en framträdande roll. Konserten avslutades som sig bör med Johann Strauss d.ä. Radetzkymarsch.

Att denna digitala konsert blev uppskattad tyder antalet inloggningar på. Betydligt fler än som kommer till teatern i Ystad. Under 2020 har detta sätt att framföra konserter, opera- och balettföreställningar, blivit ett substitut för det ordinarie framförandet.

Men - ett "digitalt" besök ersätter inte ett "live" besök i en fullsatt salong med förväntansfulla besökare.

Nu hoppas vi innerligt att vi kan återuppta den 25 år långa traditionen med festkonserter på Ystad teater 2022.

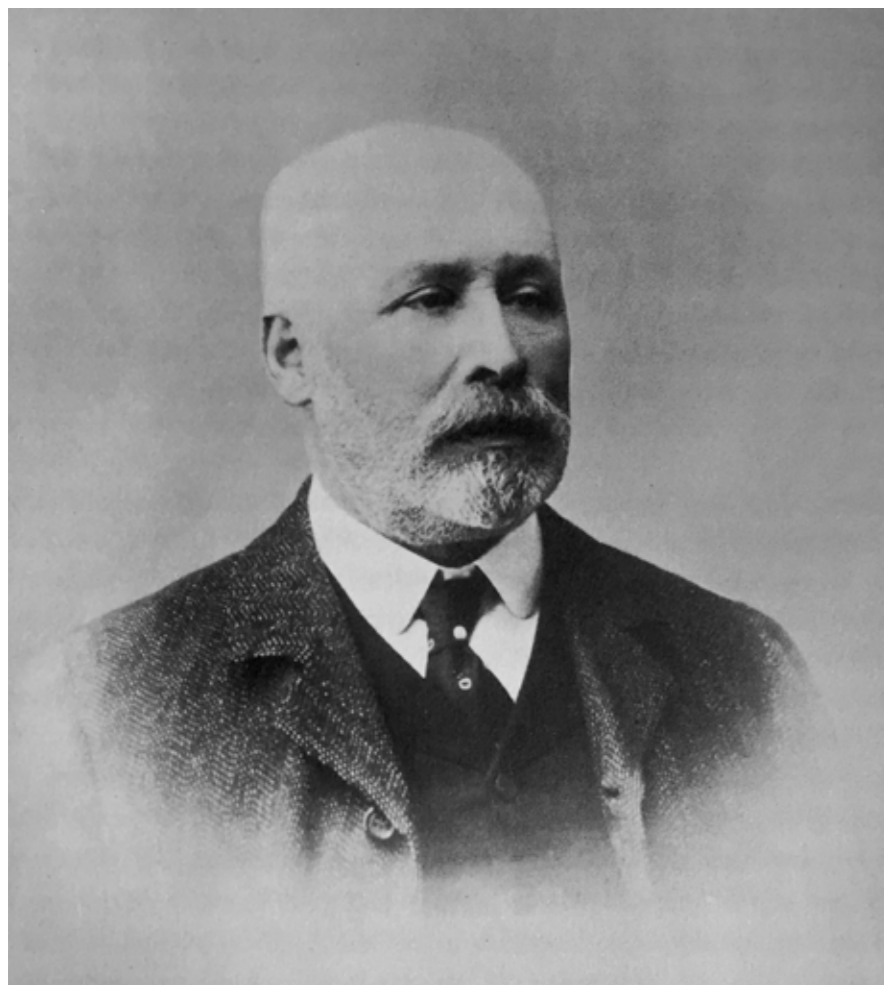
Här kommer länken till konserten:
https://youtu.be/WVaqp_tDF7Q

Jacob Lachmann Sockerkungen

Text: Bengt Jansso/Claes Lachmann Foto: Ur privata samlingar.

Ett nästan kungligt slott; ägaren Gustav III:s finansminister Erik Ruuth döpte på 1700-talet om Snårestads säteri, som gården kallades, efter sin hustru Charlotta till Charlottenlund. Huvudbyggnaden uppfördes 1849-1850 av "kungen av Skåne" Arvid Posse. 1901 köptes slottet av en annan kung, "sockerbrukskungen" Jacob Lachmann. Slottet är fortfarande i familjen Lachmanns ägo.

Socket är som guld, fast "förnyelsebart och ätbart", och har i långa tider genererat pengar och förmögenheter för driftiga människor med kunskap och förstånd att framställa och sälja det. Jacob Lachmann, var en affärsman från Köpenhamn, som tillsammans med sin bror Nikolaj 1867 hade etablerat ett handelsföretag i Köpenhamn med namnet Bröderna Lachmann. Företag importerade rörsocker från Västindien som sedan raffinerades. Företaget gick mycket bra och försäljningen utvecklades efter hand även till södra Sverige. Av den anledningen reste Jacob Lachmann på vintern 1881 till Ystad bl. a. för att bedöma stadens kreditvärdighet eftersom staden ville ta upp ett lån. Jacob Lachmann och vintern kommer till Ystad - väl framme i Ystad blev det en kraftig snöstorm som förlamade tågtrafiken. På Grevebanan som järnvägslinjen mellan Ystad och Malmö kallas, är detta inte alls ovanligt även i våra tider. Jacob Lachmann tog in på "Hotél du Sud" som det hette dåför tiden (dagens Continental du Sud). Hotellet var också ett omtyckt middagsställe för "stadens fäder" det vill säga de som styrde i den gamla Hansastaden. I Ystad fanns vid den här tiden ett sockerbruk, som inte var i drift. Enligt den Lachmannska familjetraditionen utspann sig följande samtal mellan stadens fäder och Jacob Lachmann. "Herr Lachmann, ni är ju i branschen, ska ni inte ta över fabriken? - Vad kostar den? - En krona!" och på den vägen fortsatte det. Jacob Lachmann köpte sockerbruket, inte för en krona utan något mer. ((150 000 kr) Hela affärsuppörelsen gick fort och redan fyra månader efter första kontakt var affären i hamn. Ystad Socker Raffinaderi drevs av Jacob Lachmann på ett mycket framgångsrikt sätt och man använde importerat rörsocker från Västindien. Redan andra året av produktion var raffinaderiet det femte största i landet vilket skapade stor avundsjuka bland de andra sockerfabrikörerna vilket snart skulle visa sig. Vid den här tiden vill Svenska regeringen uppmuntra till inhemsk odling av sockerbeter och införde skyddstullar på

importerat rörsocker. Den svenska odlingen av sockerbeter (Beta Vulgaris) hade inte tagit fart ännu. Jacob Lachmann började kontraktera odlare på Österlen att börja odla sockerbeter. När Jordberga betsockerfabrik skulle etableras kom spänningarna mellan sockerfabrikörerna i dagen. För Jacob Lachmann var det tre kriterier som var betydelsefulla för ett väl fungerande sockerbruk; närhet till råvaran, tillgång till vatten och järnvägsförbindelse. Detta fanns vid Jordberga. Den avundsjuka och de motsättningar som tidigare hade visat sig gjorde till slut att Lachmann stoppades från att få delta i skapandet av Jordberga. Jacob Lachmann tog då saken i egna händer och etablerade Köpingebro Sockerbruk, som uppfyllde alla tre kriterierna (beter, vatten och järnväg). Köpingebro stod klart 1894. Redan två år senare var Köpingebro det största råsockerbruket i Sverige.

Mycket av Lachmanns framgång beror på hans idéer om att goda relationer mellan företagets hela personal, tjänstemän såväl som arbetare, och ägaren eller företagsledaren är ett måste för företags framgång. Dessutom hade Lachmann skapat gynnsamma kontakter med markägarna på Österlen som odlade betorna. 1901 byggde han vidare med en strösockerfabrik i Skivarp. Sockerindustrin runt Ystad omfattade då ett råsockerbruk (Köpingebro), ett raffinaderi (Öja) och en strösockerfabrik (Skivarp). Raffinaderiet i Öja var det sockerbruk som Jacob Lachmann köpte från början. Jacob Lachmann var Ystads sockerkung. Utan tvekan, men jag skulle nog ranka honom som så många andra gör, Sockerkung då hans fabriker kom att bli överlägsna kartellensfabriker i produktion och lönsamhet. Jacob Lachmann sålde sina fabriker till en köpare som inte fick ha någon koppling till Carnegie och det fixade Bankdirektören Louis Fraenkel (Om

jag minns rätt så hoppade han av Stockholms Enskilda Bank och startade Handelsbanken) Fraenkel fixade en bulvan som köpte fabriker för 9 mkr varav 1/2 andel var 7,5 mkr, till det kom ett Tantem på ca 2 mkr. I dag torde det vara ca 550 mkr om det följt inflationen. Jacob blev sen övertalad av danska regeringen att hjälpa till att få ordning på den danska sockerindustrin på de danska vetsindiska öarna närmare bestämt St Croix, så gjordes en jättestatsning där Jacob plöjde ner stora summor i landinköp, bygge av modern sockerrefinaderi och uppbyggnad av järnvägsnätet. Mer finns att läsa i Bengt Lachmanns bok...

Jacob Lachmann och kulturen

Lachmann var inte bara sockerkung utan han hade också ett stort intresse för kultur och samhälle, vilket tog sig uttryck i konkreta och positiva insatser med råd och dåd vilket har varit mycket positivt för Ystad. Eftersom Jacob Lachmann inte var svensk medborgare kunde han ej sitta i stadens styre. Men efter att han blev svensk medborgare 1889 blev Lachmann medlem i stadsfullmäktige mellan åren 1891-1898. Lachmann vurmade som sagt för det kulturella och bland hans mera uppmärksammade insatser märks donationer till olika kulturverksamheter i Ystad och Malmö. Runt sekelskiftet 1900 ville Ystad stad riva det gamla Gråbrödraklostret i staden. Staden ville på klostrets tomt bygga något modernare. Med hjälp av Jacob Lachmann lyckades man till slut rädda klostret från rivning. 1909 avled plötsligt Jacob Lachmann (Blindtarmsinflammation) men hans änka Clara meddelade då till staden att hon i överensstämmelse med sin makes

önskan skänkte 35 000 kronor för att inreda klostret till bibliotek och museum. 1912 stod klostret klart i sin fulla glans. Klosterkyrkan S:t Petri renoverades på 1960-talet varefter den skänktes av Svenska kyrkan till staden.

Malmö synagoga stod färdig att invigas 1903. Jacob Lachmann donerade (summan kan jag inte men jag har för mig att han finansierade i stort sett hela bygget?) 30 000 kronor till bygget av synagogan, som är byggd i morisk stil i samråd med den judiska församlingen. De flesta synagogor i denna stil förstördes under kristallnatten 1938. Malmö synagoga är en av de få återstående i Europa. Barndaghem på Charlottenlund. 1901 byggdes ett litet hus som kallades Asylen (I Danmark ett vanligt namn på barnhem för speciellt fattiga barn, det har inget med politisk asyl utan kommer mer av en lugn och avskild plats) Det inreddes under inflytande av Clara Lachmann. Barndaghem var mycket ovanliga vid den här tiden, det var avsett för godsets anställda, dvs. att de barn som inte börjat skolan skulle vara där utan kostnad. 1905 stod en barnkrubba färdig på Blekegatan i Ystad på initiativ av bl.a. Clara Lachmann som donerat pengar till inrättandet av krubban. Den var avsedd för föräldralösa pojkar upp till sju års ålder. Till lasarettet i Ystad donerade Clara Lachmann en betydande summa pengar, detta för att lasarettet skulle kunna moderniseras. En annan donator var apotekaren i Ystad, Salomon Smith. Om Salomon Smith kan följande lilla kuriositet

Charlottenlunds Slott 1919. Vy över terrassen sett från öster.

berättas. ” Clara Lachmann var en duktig musiker, hon spelade cello i en stråkkvartett där bl. Salomon Smith också spelade. 1927 fanns en tonåring vid namn Jussi Björling i Ystad, han var då springpojke. Salomon Smith fick höra Jussi sjunga och ordnade med en provsjungning för en sångpedagog i Stockholm, resten känner vi som en solskenshistoria”.

Men åter till sockerbruksindustrin och den hårdhänta rationaliseringen av sockerbruksindustrin. Sockerindustrin utvecklades i rasande takt i Sverige. Många sockerbruk startades upp, ett flertal olika karteller bildades. Det var ju viktigt att få tag i råvaran, sockerbetan. Förhållandena för att odla sockerbetor var mycket goda i landet. Som mest fanns det ett hundratal sockerbruk i Sverige, från Skåne i söder till Mälardalen. SSA, Svenska Sockerfabriks AB bildades 1907 och där samlades de allra flesta av sockerbruken.

Operation STORBRASS

På 1950-talet påbörjades den så kallade Operation Storbrass eftersom många sockerbruk gick dåligt. Operation Storbrass innebar att hälften av sockerbruken försvann inom 10 år. När SSA såldes till Danisco (dansk sukkerindustri) 1992 fanns det sju sockerbruk kvar: Hasslarp1) (utanför Helsingborg), Karpalund (utanför Kristianstad), Jordberga (utanför Trelleborg), Köpingsbro (utanför Ystad), Roma (på Gotland) och Mörbylånga på Öland och Örtofta utanför Lund.

I dag är Örtofta sockerbruk utanför Lund det enda kvarvarande sockerbruket i Sverige. I dagarna, början februari, när detta skrivs, går fabriken i Örtofta för högtryck. Alla betor har inte transporterats till sockerbruket ännu utan de ligger kvar på fälten i vänta på transport. I Arlov finns ett sockerraffinaderi som raffinerar råsocker från Örtofta till färdigkristalliserat socker. Hasslarp hette ursprungligen Lyckåker, men p.g.a. olyckliga omständigheter, dåliga affärer m.m benämndes

det i folkmun för ”Olycksåker” varför byns styresmän beslöt att ändra namnet på byn till Hasslarp. När beslutet att lägga ned Köpingsbro togs så var det ett av Europas mest effektiva och produktiva bruk.

Men vad har då transportfartyget Betula med sockerbetindustrin att göra. Under betkampanjen (skördeperioden för sockerbetan) är det viktigt att transportera betorna till sockerbruken. Dessa transporter skedde för det mesta via landsväg eller järnväg. Till sockerbruket på Öland, som till största del fick sockerbetor från Småland och Blekinge var man tvungen att transportera betorna sjövägen, Ölandsbron blev inte färdigställd förrän 1972.

Svenska Sockerfabriks AB (SSA) införskaffade då en färja för ändamålet. SSA hittade i början på 1950-talet en lämplig färja i England. S/S Perch Rock, ett transportfartyg som använts under andra världskriget som trupptransportfartyg dels i samband med evakueringen från Dunkerque dels i samband med invasionen den 6 juni 1944. Från 1953 använde SSA fartyget för transport av järnvägsvagnar från Bergkvara till Mörbylånga. Fartyget döptes då om till Betula (björk på latin). Betula, är en för Helsingborgare en legendarisk bil-och passagerarfärja, det är den första i en lång rad av Helsingborgsföretagets färjor. Betula

byggdes i England 1929. Då transporter av sockerbetor endast ägde rum under hösten behövdes andra transportuppdrag för Betula. Sålunda seglade Betula 1954 på Stora Bålt för att den 28 maj 1955 komma till Helsingborg där det fanns ett bussbolag, Linjebuss, som körde bussresor ut i Europa. Linjebuss hade då stora problem med DSB (danska statens bolag) för deras höga priser för bussar och långa väntetider för att bussarna skulle komma över Öresund. 1955 kom Betula till Helsingborg efter det att Linjebuss chartrat färjan. Linjebuss köpte färjan några år senare och renoverade färjan och anpassade den för bilar o bussar. 1968 ersattes den gamla färjan Betula med en ny färja som fick namnet Betula II.

För oss gamla Helsingborgare lever fortfarande minnet av den första LB-färjan starkt kvar (red anmärkning), mycket berodde detta på den populära vanan (ovanan), i Helsingborg att ”tura” till Danmark, oftast i samband med intag av en (eller flera) snaps och en dansk bajer. Tura betyder en tur och returreisa men man kunde också på samma biljett åka fler gånger fram o tillbaka utan att gå av i Helsingör, det viktiga vid dessa resor var att komma ihåg var man gick på färjan.

”Socker är som guld, fast ”förnyelsebart och ätbart”

Ystad Sockerraffinaderi

Skifars Sockerbruk

Ystad Sockerfabrik

Köpingsbro Sockerfabrik

Örtofta Sockerfabrik

Vem är det som pryder graven?

Text och foto: Bengt Jansson

*En flygares öde, mars/april 1943, i Öresund
Kvällen den 14 mars 1943 är bombflygplanet Halifax DT 620 ur Royal Air Force på väg tillbaka till sin hemmabas Tempsford i England, ca. 45 km norr om London. Flygplanet hade genomfört ett uppdrag som bestod i att släppa ned förnödenheter till den polska motståndsrörelsen. Efter uppdraget skall man flyga tillbaka till basen i England. Flygrutten går in över Danmark vid Stevns Klint som ligger på Själland i Danmark ungefär i höjd med Skanör- Falsterbo på den svenska sidan av Öresund.*

När det engelska bombflygplanet närmar sig Danmark på låg höjd (200 m) upptäcks det på den tyska radarbevakningen och tyskt jaktflyg som är baserat på Kastrup, startar. Radarbevakningen hade upptäckt ett flertal fiendliga flyg på västlig kurs. På denna flyghöjd kunde den tyska radarn endast tala om för jaktflyget vilken kurs de fiendliga flygen hade. Det olyckliga för det engelska bombflygplanet var, bland de tyska piloterna fanns en av Tysklands högst dekorerade flygare, oberleutnant Martin Drews. Den tyske piloten upptäcker bombflyget och på ca. 80 m avstånd öppnade det tyska flygplanet eld. Bombflygplanet träffades och började brinna och störtade därefter i havet där det exploderade. Hela besättningen om sju flygare avled.

Sergeanten, bombaren och navigatören Colin Fredrick Chambers hamnade i vattnet. Han hade försökt utlösa sin fallskärm men på denna höjd gick det inte. Den 4 maj 1943 (efter 1,5 månad) flöt Chambers iland vid Villa Haga utanför Bjärred i Skåne (ca 5-6 mil nordost Stevns Klint).

Han var intrasslad i fallskärmslinorna men själva skärmen saknades. Svenska myndigheter tog hand om den döde piloten. Den 26 maj begrovs han på Fjelle kyrkogård (Fjelle ligger i Lomma kommun) under full militär hedersbetygelse av fältprästen Egon Eberhard senare kyrkoherde i Trelleborg. Den engelska krigsgraven på Fjelle kyrkogård är den enda på denna kyrkogård.

Här kunde historien slutat, men en intressant fortsättning följer; Bjärreds församling fick ett brev från släktingar till Cambers, däribland hans son som endast var 4 år gammal när hans pappa blev nedskjuten över Danmark. Vid en semesterresa till Danmark hade sonens kusin åkt över till Fjelle kyrkogård och letat upp graven. Kusinen hade observerat att det på graven låg ett rött band med svensk text, vilken han inte kunde läsa. Att någon okänd person har lagt ett band och smyckat graven så här långt efteråt och i ett främmande land hade rört familjen och de skulle vilja visa sin tacksamhet genom att skicka ett tackkort till den okända personen. Bjärreds församling har då och då sett blommor på graven och tror att det är någon bybo som på detta sätt ihågkommer graven. I församlingsbladet efterlyste församlingen

blomsterprydaren. Till slut fick gåtan sin lösning. I september 2012 ringde en kvinna från Ängelholm till Radio Malmöhus och berättade att det var hennes man som lagt och planterat blommor under alla dessa år.

Mannen berättade att han i 1990 talets början åhört ett föredrag om landstigningen i Normandie. Föredraget hade gjort stort intryck för när han senare fann graven och såg att inga blommor hedrade den döde flygaren så planterade han en blomma och på den vägen är det. Sedan tidigt 90 tal har han och hustrun gjort ett par årliga utflykter till Fjelle nya kyrkogård och graven för att hedra det mod och stora uppoffring som Chambers och alla andra soldater gjort för hela Europa.

Undertecknad, som bor ca. 3 km från kyrkan, har vid ett flertal tillfällen besökt graven. Idag ser den ut så här.

Fjelle kyrka

Texten på gravstenen har med tiden bleknat, men lyder.

656382 Sergeant
C. F. Chambers
Navigator(Bomber)
Royal Air Force
15th March 1943

Slaget vid Lund

Skånska kriget 1676 – 1679 Genom freden i Roskilde 1658, förlorade Danmark: Skåne, Halland och Blekinge. Danskarna försökte senare återta de skånska landskapen. Första gången var då Danmark på hösten 1675 förklarade krig mot Sverige. I juni 1676 landsteg en dansk armé vid Råå söder om Helsingborg och återerövrade på kort tid Skåne och Blekinge. Den enda plats som var kvar under svensk kontroll var Malmö som hade starka befästningar. De svaga svenska styrkorna drog sig tillbaka till Småland.

I augusti 1676 möttes svenska och danska styrkor i ett slag utanför Halmstad. Svenskarna segrade och danskarna drog sig tillbaka till Skåne och gick i vinterläger. Svenskarna följde efter och i november låg de båda arméerna i varsitt läger norr om Lund inom synhåll från varandra men åtskilda av Kävlingeån.

Slaget För de svenska styrkorna var läget desperat.

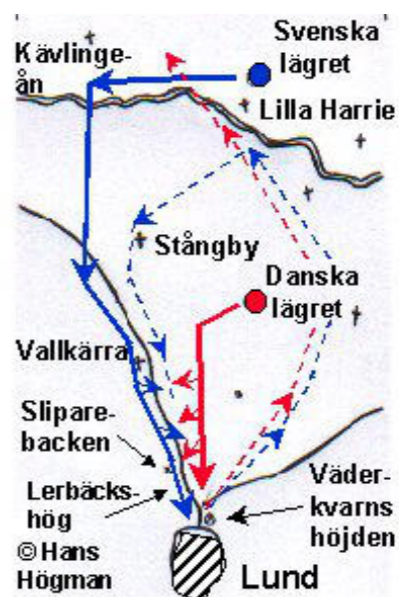
Stor brist på förnödenheter rådde och sjukdomar spreds bland soldaterna. Kung Karl XI beslöt då att satsa på ett anfall mot det danska läget. Natten den 4 dec gick den svenska armén över Kävlingeån som hade frusit till. Den svenska armén bestod av 8 000 man och den danska av 13 000 man. Båda arméerna leddes av sina respektive kungar, Karl XI och Kristian V. Den svenska hären går över ån vid Rinnebäcksvad. Framryckningen startar omkring 01.30, allt för att överraska danskarna som har sitt läger ca. 3-4 km, söder om Kävlingeån.

Den svenska strategin är att anfalla dansken i ryggen, men när svenskarna kommer till Stångby upptäcker danskarna vad som är på gång och överraskningsmomentet går till spillo. Klockan är ca. 07.00 på morgonen. Svenskarna överger sin ursprungliga plan och i stället för att anfalla den danska hären går man mot Lund. Danskarna väljer då att också gå mot Lund men en bit öster om svenskarna. Omkring 08.30 möttes de båda arméernas förtrupper vid den så kallade väderkvarnshöjden. Allhelgonakyrkan (bild 1) ligger vid Lunds dåvarande norra stadsgräns. Svenskarna intog höjden efter en kort strid. Omedelbart därefter möttes de två arméernas huvudstyrkor med ca 2000 ryttare på vardera sidan i närheten av platsen där Monumentet (bild 2) står idag. Monumentet ligger omkring 700 meter norr om väderkvarnshöjden.

10.00 efter hårda strider pressades danskarna bakåt och började fly mot sitt läger vid Skälshög och vidare mot Kävlingeån, förföljda av svenskarna med Karl XI i spetsen. En stor del av de danska trupperna med Kristian V i spetsen räddar sig över ån och fortsätter mot Landskrona. Till sist brast isen och hundratals danska soldater (till största delen holländska sjömatrosar) drunknade. Karl XI befann sig nu långt borta från det egentliga slagfältet vid Lund. I de fortsatta striderna fick nu danskarna övertaget. Båda arméerna drog sig bakåt för reorganisation under förflyttning mot Lund.

13.30 fortsatte striderna omedelbart norr om Lund. Svenskarna blev åter hårt trängda och danskarna förberedde sig för att ge svenskarna nådastöten men då återkom Karl XI i spetsen för ca 1000 ryttare. För att inte bli omringade vände sig danskarna norrut för att möta de svenska trupperna. Danskarnas överlägsna antal stoppade svenskarna men kungen själv lyckades ta sig igenom de danska linjerna fram till Lund och fick de svenska styrkorna där att anfalla norrut mot danskarna som nu blev omringade av svenskarna. Omkring

15.30 stod slutstriden i terrängen mellan Norra Nöbbelöv och Vallkärra. Detta område ligger ytterligare ca. 1 km norr om Monumentet. De danska styrkorna inneslöts och maldes sakta men säkert ner, det blev en mycket blodig strid. Det började mörkna och de danska resterna av armén lyckades undkomma och dra sig mot Landskrona. Trots dansk överlägsenhet hade svenskarna segrat men förlusterna i människoliv var mycket stora, minst 6000 danska soldater och minst 3000 svenska soldater stupade. Förluster på upp emot hälften av det totala antalet stridande är mycket ovanligt i krigshistorien.

På grund av kylan gick det inte att gräva några gravar, utan först i februari 1677 lades de stupade i massgravar vid Nöbbelövs Kyrka.

Nöbbelövs Kyrka

En sådan massgrav återfanns 1995 och där finns idag en minnessten. Om Danmark segrat i slaget vid Lund hade troligen det avgjort kriget i dansk favör men segern gjorde att svenskarna kunde stanna kvar i Skåne och fortsätta striderna. Som fortsatte till september 1679 då fred slöts i Lund. Kriget ändrade ingenting, gränserna blev oförändrade.

Fortsättning på sista sidan.

Människan har alltid drivits av att utforska vad som är bortom horisonten. Detta utforskande har kallats att resa. Den som gjort en resa, har alltid något att berätta. Ta till exempel vikingen Leif Eriksson, som reste rakt ut i det blå och upptäckte en stor kontinent – Amerika. Vad hade inte han haft att berätta för sina vänner därhemma.

I förra numret bestämde vi oss för att ta till höger i Degerfors..... Om man nu i stället skulle ta till vänster i Degerfors, så breder hela den östra hemisfären ut sig, med alla sina vidunderliga platser, och med ett oändligt utbud på fullständigt annorlunda upplevelser, ”1000 och en natt” lurar faktiskt runt hörnet redan i Mellanöstern. En stjärnklar natt mellan pyramiderna i Egypten kan få vilken människa som helst att känna sig som en prick i oändligheten. Vad fick dessa byggare för omkring 5000 år sedan att göra sina bostäder för ett kort liv men bygga gravar för evigheten? Vi kan stå och se alla dessa otroliga monument från mänsklighetens storhetstid men ändå aldrig riktigt förstå hur de kom till.

Om vi rest till månen skulle vi kunna skåda den kinesiska muren. Det enda från rymden synliga bevis på vår existens på jorden. Och ändå blev muren inte klassad som ett av världens underverk men är idag ett populärt resmål när Kina plötsligt hamnat på turistkartan. Den kinesiska kulturen är den enda kultur som har överlevt tusentals år. Här

är ett stort och spännande land som bara väntar på oss. Lite längre söderut breder det verkligt leende och mytomspunna Fjärran Östern ut sig. Det är utan tvivel så att den som en gång hamnat i Sydostasien åker dit ständigt. Om och om igen. Här möter man idel vänliga människor, alltid nära till ett underbart leende. Här är god service kombinerat med stor hjärtlighet ett evigt varumärke. I denna hörna av världen kan man välja mellan att i Thailand rida på elefant mellan pagoderna, eller stilla glida mellan båtarna på en flytande marknad långt upp i deltat. Vandra hand i hand med din vän i fullständig ensamhet, på de oändliga vita stränderna på en av Malaysias paradisiska öar. Pricka in en natt, då du kan ha turen att få uppleva jättesköldpaddorna att med stor möda kravla iland och lägga sina ägg. Garanterat oförglömligt. Nästa mål kan vara Bali i söder om Java, som mer och mer drabbas av turism. Skynda dit. När Mahatma Gandhi en gång besökte denna ö sa han: ”Om det finns ett paradys på jorden, så är det här. Hela Bali borde inhägnas, så att turister inte når hit”. Man kan bara hålla med. Denna dansernas och konstens ö, med gröna sluttningar på höga

vulkaner, det är paradiset. Här finns otaliga tempel, inkluderande ett litet tempel i varje hems trädgård. Alla balineser måste varje dag göra minst två goda gärningar. Dessutom knyter kvinnorna konstnärliga blomkorgar till de goda gudarnas ära. Här har vi tuffa västerlänningar mycket att lära.

Djungelns alla dofter och ljud – dag som natt – är en total upplevelse. Jordens djungler och regnskogar rivs med en takt av en fotbollsplan i sekunden! Skynda att uppleva någon av dessa urgamla skogar, som formligen kokar av oförstörd fauna och flora.

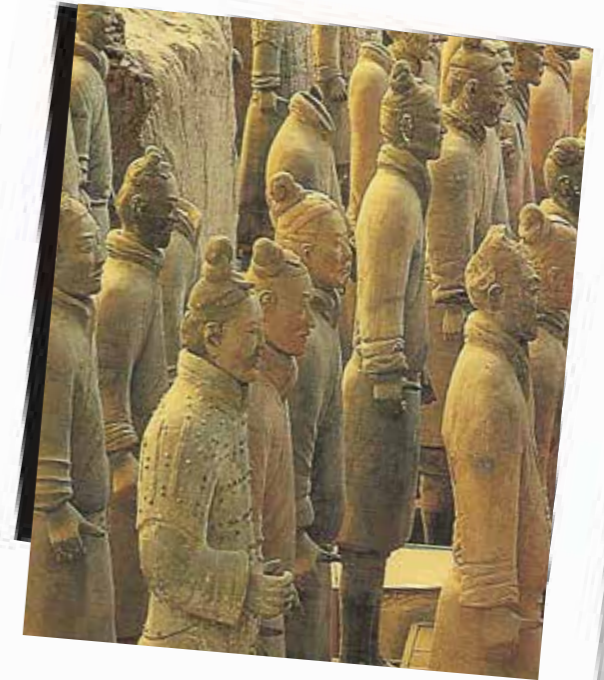
Från Bali är steget inte långt till Borneo och Filippinerna. Här finns djungler och ännu helt orörda vulkanöar omgärdade av kristallklart vatten. Korallreven med lustiga fiskar är som ett färgsprakande jätteakvarium. Allt bara väntar – på just dig.

Bästa resenär. Följ ett råd av en man från gamla Siam: ”Om Du vill uppleva mycket under en resa. Res den gamla vägen”. Man behöver inte alltid följa turistströmmen. Om du funderar över vad du skall göra med dina sista besparingar – så res. Då blir du rik. Att resa är att leva.

Foto: Christina Sjörup, Rolf Lindelöf, Lars Persson och Bengt Jansson.

Resekronika.2

Text: Rolf Lindelöf Publicerades i Karlskoga Tidning 1998

Resekronika - det mytomspunna Fjärran Östern breder ut sig.

”Magiskt – Mellan hav och himmel” Solnedgången i ringen av Ales stenar

Söndagen den 20 juni klockan 20:30

Lv 4 Kamratförening 75 år bjuder på jubileumskonsert med HARMONIKÖREN

- Dirigent Violeta Todorova
- Manskören Harmoni – 125 år
- Damkören Via Musika
- HARMONIKÖREN

Uruppförande av nyskrivet verk av Stefano Olcese
”Mellan hav och himmel”

Gästsolist: Ossian Edlund – bastuba
Kronprinsens Husarregementets musikkår

Ystads kommun/Kultur – Saluhallen i Ystad – Stiftelsen Sparbanken Syd

Hur kunde vi hamna i ett läge att vi saknade sjukvårdsmarteriel ??

De fyllda lagren som finansministern talade om är bra att ha om det bara finns affärer att handla i. Det har vi också fått lära oss under militärutbildningen, Då kallades det som inte fanns i mobiliseringsförråden för ”ortens tillgångar”. Men under kalla krigets tid var detta ett begränsat problem. Det fanns stora (jättestora) förråd av drivmedel, sjukvårdsutrustning och så vidare.

Men så ändrades vokabulären i det politiska språkbruket från att tala om god beredskap till föraktfulla uttryck som när en försvarsminister talade om ”plätschabrak” eller en statsminister talade om ”särintresse”. Det finns ett talesätt som kan passa in på del politikens självbild:

Den vår Herre ger ämbetet ger Han också kunskapen att sköta det.

Hur kunde våra politiker riva ner det som byggts upp under många år? Det är ju lätt att förstå att skyddsmasker som inte är CE-märkta absolut inte får användas. Det är ju bättre att destruera dem. Sprutor och kanyler som måste desinficeras innan de återanvänds är ju bara besvärliga och det ju bättre att köpa engångssprutor i handelsladan.

Verkan före skydd?

- Nja, inte när det gäller vårt väladministrerande samhälle. I svåra situationer stiger ofta hjältar fram ur djupet och vi måste vara tacksamma för de läkare, sköterskor och andra som orädda tar sig an svåra riskfyllda uppgifter.

Nu sitter våra beslutsfattare i en svår sits. Alla politiska schatteringar har varit med om att steg för steg fatta dessa beslut och de har därför ingen politisk motståndare att trovärdigt kunna skylla på.

Gränsen mellan allas fel och ingens fel är kanske bara filosofisk och så otydlig att vi därför inte kan lasta en enskild individ.

Jag kommer att tänka på den gamla dikten, ursprungligen från den engelske 1500-talpoeten Francis Quarles:

*” Gud och soldater vörda vi
när i tider av fara de stå oss bi;
när faran är borta och fyllda bli faten
då glömma vi Gud och förakta soldaten”*

Så när allt kom omkring har kanske coronapandemin bara varit en mardröm som försvinner lika snabbt som ett stjärnfall den dag vi yrvaket lyfter upp huvudet från hålet i sanden och konstaterar att allt är som förr- eller.....

Text: Jan Kvernby, reservofficer och kanslichef i SVEROF.

Överste Mikael Beck tar emot Lv6 Standar av Arméchefen Karl Engelbretsson under överinseende av avgående chefen Överste Anders Hansson.

Kamratföreningens standar på utflykt.t

Text: Bengt Jansson

Den 6 november 2020, genomfördes chefsbyte på Luftvärnsregementet i Halmstad. Ny chef för Lv 6 är överste Mikael Beck, som tidigare under dagen utnämndes till överste av armé- chefen Karl Engelbretsson. Ett referat från ceremonin finns att läsa i senaste numret av Luftvärnets Kamrater. Pågående Coronapandemi gjorde att Lv 4 Kamratförening under ceremonin endast representerades av vårt standar. Standaret skötte sig med den äran vilket kunde ses i filmen från ceremonin som finns på Youtube. (<https://youtube.be/COSJB-sav40>). Inom truppstapet pågår för närvarande många spännande utmaningar som ligger framför den nye regementschefen. Helt nya moderna luftvärnsrobotförband är under införande. Detta medför stora utmaningar såsom omskolning, utbildning och nyrekrytering av befäl. I landet skall dessutom antalet värnpliktiga efterhand ökas. Nya förband, nya ledningsstrukturer och utökade värnpliktskullar medför stora investeringar i regementets infrastruktur. Allt detta skall inledningsvis genomföras samtidigt som Sverige befinner sig i en landsomfattande Pandemi, som vi idag inte vet när är igenom. Mycket av det som skall genomföras kan ju inte ske som distansverksamhet.

Vi Gratulerar...

...Våren & höstens jubilarer!

01 apr	Staffan Björnberg 80	Ystad
01 apr	Rolf Hellstrand 70	Lund
03 apr	Stefan Jönsson 60	Norrtälje
06 apr	Björn Hagberg 75	Rödeby
07 apr	Bo Karlsson 75	Oskarshamn
13 apr	Bror Wass 85	Ryd
14 apr	Mats Moberg 60	Bunkeflostrand
15 apr	Leif Maartman 90	Saltsjöbaden
19 apr	Tony Persson 65	Karlskrona
27 apr	Rolf Jadö 70	Helsingborg
28 apr	Håkan Andersson 75	Västerås
29 apr	Ingemar Ekstrand 80	Bjärred
04 maj	Jan Linders 85	Ödåkra
06 maj	Stig Pilhall 90	Trollhättan
07 maj	Börje Borg 90	Staffanstorp
10 maj	Bengt Svensson 65	EKET
12 maj	Helge Persson 90	Örkelljunga
16 maj	Michael Nilsson 60	Skövde
17 maj	Bengt Ekstrand 75	Ystad
19 maj	Gun Ång 80	Ystad
25 maj	Birgit Possnert 75	Ystad
26 maj	Tommy Kieksi 60	Borlänge
29 maj	Leif Andersson 75	Bjärred
31 maj	Gösta Strandberg 75	Villands Vänga
02 jun	Lars Hammarlund 65	Stocksund
07 jun	Norma Arnesson 70	Ystad
11 jun	Roland Ottosson 65	Malmö
23 jun	Göran Hagman 90	Arlöv
24 jun	Lars Oddshammar 70	Ystad
01 jul	Mats Forkman 60	Lidingö
12 jul	Jan-Anders Olsson 60	Löderup
14 jul	Lennart Ljungfeldt 60	Ystad
19 jul	Torsten Friberg 80	Göteborg
24 jul	Lars-G Andersson 65	Ystad
24 jul	Ronny Pålsson 65	Köpingebro
27 jul	Bertil Christiansson 70	Köpingebro
29 jul	Sten Wilhelmsson 80	Degeberga
08 aug	Thomas Olsson 65	Ystad
09 aug	Bengt Larsson 80	Trelleborg
10 aug	Bengt Nordén 70	Norrtälje
16 aug	Hans Lundgren 80	Haverdal
19 aug	Carl Ehnbohm 75	Stockholm
21 aug	Penny Kento-Russ 70	Södra Sandby
22 aug	Bo Harneman 90	Gävle
22 aug	Sten-Anders Brink 75	Torshälla
23 aug	Evert Andersson 75	Skurup

Händelser under våren/sommaren!

Lv 4 Kamratförening kallar till digitalt årsmöte för 2019 och 2020

Lördagen den 10 april kl. 11.00
Dagordning enl. stadgar
Anmälan om deltagande sker med epost till registret@lv4.org då länk för uppkoppling meddelas.
Styrelsen

Under det gågna året har några av våra kamrater avlidit.

Bengt Jacobsson	Malmö
Staffan Lundgren	Ystad
Ingemar Clivemo	Stockholm
Olle Mathiasson	Helsingborg
Bo Ericson	Malmö
Göran Eklund	Kristianstad
Lars Erik Lindberg	Mörarp
Thomas Persson	Halmstad
Olle Ahlm	Lund
Bengt Bremer	Åkarp
Stina Klingborg	Malmö
Knut Jönsson	Ystad
Göran Hellström	Visby

Vår medlem i Kamratföreningen och vän och redaktör för Luftvärnsregementets Kamratidning har avlidit efter en kort tids sjukdom.

Enligt styrelsens kännedom

Posttidning B

Skånska Luftvärnsskårens Kamratförening
Nils Ahlins gata 19
271 39 Ystad

PORTO
BETALT

*” Her ligger kecke mend,
hvis been och blod er
blandet
Iblandt hinanden,
saa at ingen siger andet
End de er aff een slect, de
var oc aff een troe
Dog kunde de med fred ey
hos hinanden boe!”*

Segerfesten, slottet och kungshuset

Kung Kristian V, hade ”tagit in” med sin närmaste stab på Svenstorp Slott. Kungen ägnade stora omsorger åt den kommande segern i stället för att förbereda sig för striden. Alla i den danska ledningen trodde på dansk seger, varför Kristian V lät kökschefen på slottet förbereda en segerfest som skulle avnjutas när svensken var slagen.

Men planerna gick om intet. Kristian V fick hastigt lämna sitt läger på Svenstorp och därmed den beställda segermåltiden. Den tragikomiska avslutningen av det blodiga slaget vid Lund blev att den svenske kungen Karl XI tog in på Svenstorp och övertog inte bara Kristian V:s övernattningsrum, utan även hans förbeställda segermåltid. Kristian V bodde på slottet natten före slaget den 4 december 1676 i ett rum beläget på bottenvåningen, den s.k. karnarbyggnaden, som syns på bilden. Karl XI bodde natten efter slaget hos biskopen i Lund, Peder Winstrup i Kungshuset i Lund, medan Kristian V satt sig i säkerhet i Landskrona. Den 6 december flyttade Karl XI sitt högkvarter till Svenstorp och övertog det så kallade kungarummet, där Kristian V hade bott två nätter tidigare. De båda kungarnas porträtt hänger idag i rummet, som de två monarkerna sov i, dock inte samma natt.

Men danskarna hade inte gett upp hoppet om Skåne utan 30 år senare (1710) kom de tillbaka, men det är en annan historia.

Svenstorp slott är beläget c:a 6 km norr om Lund. Slottet är det mest representativa, bland de skånska slotten, för den danska byggnadsstil som brukar kallas Kristian IV:s renässans. Danmark var det ledande kulturlandet i Norden, tidsmässigt från 1500- talets mitt och c:a 80 år framåt.

Idag är Svenstorp tillsammans med Björnstorp (på Romelåsen) lantegendomar, en av de största skånska lantegendomarna. Svenstorp är ett fideikomiss. Fideikomissarie är, efter ett regeringsbeslut 2006 om förlängning av fideikomisset en generation, friherre Nils Gyllenkrok.

